

Bibliografia:

- CRUSAFONT, M.; COMAS, Rafel, *El florí d'or català: Catalunya, València, Mallorca*, IEC, Societat Catalana d'Estudis Numismàtics (IEC), Barcelona 1996.
- COMAS, Rafel; CRUSAFONT, M., «Noves aportacions al recull dels florins catalans», *Acta Numismàtica*, 32, IEC, Societat Catalana d'Estudis Numismàtics (IEC), Barcelona 2002, p. 79-90.

TROBALLES DE SENTMENAT

M. CRUSAFONT

Núm.: AN-79**Lloc:** Església vella de Sentmenat (Vallès Occidental)

Composició: Grup 1; Diner d'argent de Barcelona de Borrell II (997-942). Làmina, 2.
 Grup 2; Òbol o diner de Barcelona d'Alfons III (1327-1336)
 Grup 3; Grup acumulatiu que conté:

- 1 diner de València de Jaume I (1213-1276)
- 1 diner de Barcelona de Carles I (1516-1558)
- 3 diners de Girona de Carles I (1516-1558)
- 3 diners de Girona de Felip I (1556-1598)
- 1 doble tornès de Lluís XIII de França del 1619
- 2 diners, un de fals, de València de Felip III (1621-1665)
- 1 ardit de Barcelona de Lluís XIV del 1648
- 1 sisè de Barcelona de Lluís XIV del 1648
- 1 diner jaquès de Carles II (1665-1700)
- 2 ardis ressellats de l'arxiduc Carles del 1708

Dates límit: Cada peça segons cronologia**Data més probable de la pèrdua:** Cada peça segons cronologia**Localització:** Museu de Sentmenat**Data de les troballes:** 1990-1995**Circumstàncies de la troballa:** Excavació arqueològica**Descripció:**

Grup 1; diner d'argent de Barcelona de Borrell II (997-942)

a/ (signes il·legibles) Tres anells en triangle

r/ (signes il·legibles) Creu interior

Pes: – g Ø = – mm EVS, p. 66

Grup 2; Òbol o diner de billó de Barcelona d'Alfons III (1327-1336)

a/+ALFONSUS REX Efigie coronada, a l'esquerra

r/-BA-QI-NO-NA- Creu de tern

Pes: – g Ø = – mm EVS, p. 90

Grup 3; no hi ha elements per poder-ne fer les descripcions (EVS, p. 155)

Comentaris:

En l'obra titulada *L'església vella de Sant Menna*, de Jordi Roig, Joan Manuel Coll i Josep A. Molina (EVS en les abreviatures anteriors), editada a Sentmenat l'any 1995 ben luxosament i que hem localitzat recentment, hi hem trobat unes escadusseres notícies sobre troballes monetàries fetes en el transcurs d'unes excavacions arqueològiques a l'església vella de Sentmenat i que comentarem aquí. Val a dir que, si bé l'obra compta amb tres autors, quatre col·laboradors especialistes i set assessors científics, entre els quals s'hi compten tres catedràtics, la descripció i documentació del material numismàtic resulta deplorable. No hi ha descripció de les peces, ni el pes, ni el diàmetre, ni la referència bibliogràfica, només unes fotos força deficientes de les peces del grup 1 i 2 (l'anvers de la d'Alfons III amb el cap del rei capgirat), que són les que ens permeten fer-ne el comentari. Pel que fa a les atribucions, no se sap com les han establert perquè cap catàleg numismàtic consta a la bibliografia. La manca de pesos i les fotos fora de cap indicació d'escala ens impedeix saber si la peça d'Alfons III és un diner o bé un òbol, per bé que afirmen que és un òbol.

Per la nostra part, no ens hem preocupat de reexaminar el material perquè l'interès bàsic de les troballes resideix en la presència de la peça de Borrell II. Es tracta, efectivament, de la segona troballa que en conté i la primera per a la qual en tenim una localització exacta. Recordem que Botet la va descriure il·lustrant-la amb un dibuix i va suggerir que fos un òbol del diner de Barcelona de Ramon Borrell, classificació que es va emprar tant al meu llibre com al d'Anna M. Balaguer sobre la moneda comtal, on es descrivien dos exemplars procedents de l'Institut Valencia de Don Juan de Madrid: un d'ells, ben segur, el mateix descrit per Botet, atesa la procedència dels fons d'aquesta col·lecció, relacionables amb Artur Padrals, en les mans del qual la trobà Botet. Cap més notícia teníem d'aquest tipus de peces fins a la troballa recentment estudiada per Sanahuja que en contenia vuit exemplars i que l'autor situà als inicis del segle X. Fa poc, nosaltres vàrem proposar de fer-ne l'atribució a Borrell II. La peça de Sentmenat, a més de l'interès de la troballa ens aporta, doncs, l'onzena peça coneguda d'aquest tipus raríssim.

El grup 2, amb un òbol o diner d'Alfons III, no fa més que certificar la lògica circulació de la moneda barcelonina al Vallès.

Pel que fa al grup 3, inventariat només en una llista de materials, no té cap coherència de tresoret, malgrat que vagi aparèixer tot el conjunt dins d'un recipient. Es tracta d'una acumulació de peces feta al segle XVIII, segurament amb les troballes atzaroses de monedes prop de la mateixa església. Té l'interès de documentar-nos l'abundància de la representació de la moneda municipal de Girona, un fet ja assenyalat en altres conjunts.

Bibliografia:

- BOTET I SISÓ, J., *Les monedes catalanes*, vol. III (apèndix), Institut d'Estudis Catalans, Barcelona 1911.
- CRUSAFONT I SABATER, M., *Numismàtica de la Corona Catalano-Aragonesa medieval*, Editorial Vico, Madrid 1982.
- BALAGUER, A.M., *Història de la moneda dels comtats catalans*, Societat Catalana d'Estudis Numismàtics (IEC), Barcelona 1999.
- SANAHUJA ANGUERA, X., «La moneda de Barcelona al segle X, segons les troballes Espanya-1 i Espanya-2», *Acta Numismàtica*, 36, Societat Catalana d'Estudis Numismàtics (IEC), 2006, p. 79-114.
- CRUSAFONT I SABATER, M., «La moneda barcelonina del segle X. Altres novetats comtals», *Acta Numismàtica*, 38, Societat Catalana d'Estudis Numismàtics (IEC), 2008, p. 91-122.

TROBALLA DE L'ÀREA DE LLEIDA

M. CRUSAFONT

Núm.: AN-80

Lloc: Àrea de Lleida

Composició: Diner de Tolosa de Ramon VII (1222-1249)

Dates límit: segles XII-XIII

Data més probable de la pèrdua: segle XIII

Localització: Desconeguda

Data de la troballa: Desconeguda

Circumstàncies de la troballa: Per atzar en un camp de conreu

Descripció:

Diner de billó de Tolosa de Llenguadoc, de Ramon VII (1222-1249). Làmina, 3.